1 Prostori in preslikave

1.1 Topološki prostori

- 1. Topološki prostori
  - **Definicija.** Topologija. Odprte množice.
  - *Opomba*. Kako običajno preverimo aksiom T2?
  - Definicija. Topološki prostor.
  - **Definicija.** Finejša topologija. Grobejša topologija.
  - **Primer.** Naj bo (M,d) metrični prostor. **Porojena (inducirana)** topologija z metriko d.
  - **Definicija.** Metrizabilen prostor.
  - *Primer*. Trivialna topologija. Diskretna topologija. Ali sta metrizabilna?
  - **Definicija.** Notranjost množice A.
  - **Trditev.** Čemu je enaka Int A?
  - **Trditev.** Opis množice $\operatorname{Int} A$.
  - Definicija. Zaprta množica.
  - *Opomba*. Kaj velja za poljubno družino zaprtih množic?
  - Primer. Topologija končnih komplementov. Ali je metrizabilna?
  - **Definicija.** Zaprtje množice A.
  - Trditev. Čemu je enako Cl A?
  - **Trditev.** Opis množice Cl A.
  - Primer. Kakšna zvezna med $\overline{A \cup B}$ in $\overline{A} \cup \overline{B}$ ter med $\overline{A \cap B}$ in $\overline{A} \cap \overline{B}$?
  - **Definicija.** Mejna točka.
  - **Definicija.** Meja množice.
  - Trditev. Čemu je enaka FrA.
  - *Opomba*. Ali je Fr A vedno zaprta množica?

Rezultati z vaj

- Topologija vsebovane točke. [2.3. naloga]
- Ali je presek poljubne družine topologij spet topologija? [2.5. naloga]

1.2 Zvezne preslikave

- 1. Slike in praslike
  - Definicija. Praslika. Slika.
  - **Trditev.** Motonost slike in praslike.
  - Trditev. Praslika unije in preseka.
  - Trditev. Slika unije in preseka.
  - *Opomba*. Kadar slika ohranja preseke?
  - Trditev. Praslika komplementa.
  - Trditev. Praslika slike. Slika praslike.
- 2. Zvezne preslikave
  - Definicija. Zvezna preslikava.
  - *Primer*. Ali so zvezne:
    - Vse zvezne funkcije v smislu metričnih prostorov.
    - Funkcije v prostor s trivialno topologijo.
    - Funkcije iz prostora z diskretno topologijo.
    - Konstante.
  - *Primer*. Ugotovi:
    - Kadar je id : $(X, \mathcal{T}) \to (X, \mathcal{T}')$ zvezna?
    - Katere funkcije $f:(\mathbb{R},\mathcal{T}_{kk})\to(\mathbb{R},\mathcal{T}_{evkl})$ so zvezne?
    - Naj bosta X, Y neskončni, d metrika na Y. Katere funkcije $f: (X, \mathcal{T}_{kk}) \to (Y, \mathcal{T}_d)$ so zvezne?
  - Trditev. Kaj lahko povemo o kompozitumu preslikav?
  - Trditev. 3 ekvivalentne izjave o zveznosti preslikave $f: X \to Y$.

1.3 Homeomorfizmi

- 1. Homeomorfizmi
  - **Definicija.** Homeomorfizem.
  - **Definicija.** Homeomorfna prostora.
  - Opomba. Ali je homeomorfizem ekvivalenčna relacija? Kako nam to pomaga?
  - Definicija. Odprta preslikava. Zaprta preslikava.
  - **Trditev.** 4 ekvivalentne izjave o homeomorfizme $f: X \to Y$.
  - *Primer*. Ali sta prostora $[0,1) \cup \{2\}$ in [0,1] homeomorfna? Ali inverz zvezne bijekcije vedno zvezen?
  - Primer. Pokaži, da vsak interval (končen ali neskončen) homeomorfen enemu izmed [0,1], [0,1), (0,1).
  - *Primer*. Pokaži, da intervali [0, 1], [0, 1), (0, 1) niso paroma homeomorfni.
  - Kaj je najboljša izbira za homeomorfizem $(-1,1) \approx \mathbb{R}$?
  - **Definicija.** Enotska n-krogla. Odprta enotska n-krogla. Enotska n-1-sfera.
  - Primer. Kako lahko $(0,1) \approx \mathbb{R}$ posplošimo do homeomorfizma med odprto kroglo $\mathring{B}^n$ in $\mathbb{R}^n$?
  - Primer. Zakaj sfera S^{n-1} v $\mathbb{R}^n$ topološko bolj podobna $\mathbb{R}^{n-1}$ kot $\mathbb{R}^n$? Stereografska projekcija.
  - **Definicija.** Mnogoterosti.
  - Primer. Ali je $f:[0,2\pi]\to S^1,\ f(t)=e^{it}$ zvezna in bijektivna? Ali je zaprta? Kaj to pove o f^{-1} ?
  - Primer. Ali je projekcija pr : $\mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}$, pr(x,y) = x zaprta?
  - **Definicija.** Topološka lastnost.
  - *Primer*. Ali je omejenost in polnost topološka lastnost?
  - *Primer*. Ali je možno, da $\mathbb{R} \approx \mathbb{R}^2$? Ali enak sklep deluje za $\mathbb{R}^3$ in $\mathbb{R}^2$?

Rezultati z vaj

- Ali so vse vektorski operaciji v evklidske topologiji zvezne? [3.2. naloga]
- Kako lahko gledamo na ravnino $\mathbb{R}^2$? [3.2. naloga]
- Ali so vse p-norme ekvivalentne med sabo? Kaj to pomeni o topologii oz. o kovergence zaporedij? [3.3. naloga]
- (?) Kam zvezna preslikava preslika konvergentna zaporedja? [3.4. naloga]
- Kaj lahko povemo o preslikavi $\mathbb{R}^n \to \mathbb{R}$, ki ima lokalni ekstrem? [3.5. naloga]

$\mathbf{2}$ Topološke lastnosti

Ločljivost 2.1

Naj bo $(X, \mathcal{T})$ topološki prostor.

- 1. Hausdorffovi in Frechetovi prostori
  - **Definicija.** Kadar pravimo, da $\mathcal{T}$ loči $A \subseteq X$ od $B \subseteq X$?
  - **Definicija.** Kadar pravimo, da $\mathcal{T}$ ostro loči $A \subseteq X$ od $B \subseteq X$?
  - *Primer.* Ali je trivialna topologija loči množice? Kaj pa diskretna?
  - *Primer.* Kaj je zaprtje podmnožice $A \subseteq X$ v jeziku ločljivosti?
  - **Definicija.** Hausdorffov prostor.
  - *Primer.* Ali so Hausdorffovi:
    - Metrični prostori.
    - $-(X,\mathcal{T}_{kk}), X$ je neskončna.
  - Trditev. 3 ekvivalentne trditve o Hausdorffovih prostorih. Diagonala v produktu.
  - **Izrek.** Lastnosti Hausdorffovih prostorov:
    - (a) Kaj lahko povemo o končnih množicah?
    - (b) Koliko limit lahko ima zaporedje v Hausdorffovem prostoru?

    - (c) Naj bosta $f, g: X \to Y^{\text{Haus}}$ preslikavi. Kaj lahko povemo o množici $\{x \in X \mid f(x) = g(x)\}$? (d) Naj bosta $f, g: X \to Y^{\text{Haus}}$ preslikavi. Kaj če se f, g ujemata na kakšne goste podmnožice $A \subseteq X$?
    - (e) Kaj lahko povemo o grafu preslikave $f: X \to Y^{\text{Haus}}$?
  - **Definicija.** Frechetov prostor.
  - *Primer.* Ali so Hausdorffovi prostori Frechetovi? Ali je trivialen prostor Frechetov?
  - **Trditev.** Karakterizacija Frechetova prostora (enojčki).
  - **Definicija.** Multiplikativna lastnost.
  - Trditev. Ali sta Hausdorffova in Frechetova lastnosti dedni in multiplkativni?
- 2. Regularnost in normalnost
  - **Definicija.** Regularen prostor.
  - **Definicija.** Normalen prostor.
  - *Primer.* V kakšni povezavi so normalnost, regularnost, Hausdorff in Frechet?
  - *Primer.* Naj bo $(X,\mathcal{T})$ Hausdorffov in $\mathcal{T}\subseteq\mathcal{T}'$. Ali je $(X,\mathcal{T}')$ Hausdorffov? Ali je Hausdorffova lastnost implicira regularnost?
  - **Trditev.** Ali je vsak metričen prostor normalen?
  - **Trditev.** Ali je regularnost dedna?
  - Trditev. Naj bo X normalen. Kaj je zadostni pogoj, da bi bil $A \subseteq X$ normalen?
- 3. Aksiomi ločljivosti
  - **Aksiom.** Aksiomi $T_0 T_4$.
  - *Opomba.* Kako s aksiomi se izraža regularnost in normalnost? Kaj je T_0, T_1, T_2 ?
  - *Primer*. Zapiši, kaj iz česa sledi.
  - **Trditev.** Karakterizacija T_3 .
  - **Trditev.** Karakterizacija T_4 .
  - **Trditev.** Ali je T_3 multiplikativna?
  - Posledica. Ali je regularnost multiplikativna?
  - Izrek. Izrek Tihonova. Zadostni pogoj za normalnost prostora.

Rezultati z vaj

• Ali je T_4 multiplikativna? Ali je normalnost multiplikativna?

2.2 Povezanost

Naj bo $(X, \mathcal{T})$ topološki prostor.

- 1. Povezanost
  - **Definicija.** Nepovezan prostor.
  - **Definicija.** Povezan prostor.
  - Trditev. 4 ekvivalentne trditve o nepovazanosti.
    - *Opomba*. Kaj pravi trditev o povezanosti?
  - **Izrek.** Karakterizacija povezanosti v R.
  - Izrek. Ali je povezanost topološka lastnost?
  - Izrek. Lastnosti povezanosti:
    - (a) Kaj lahko povemo o uniji družine povezanih podmnožic v X, ki imajo neprazen presek?
    - (b) Ali je povezanost multiplikativna?
    - (c) Pot v X. Zadostni pogoj za povezanost prostora.
    - (d) Recimo, da je A povezan. Kaj lahko povemo o vsake množice B, za katero velja $A \subseteq B \subseteq \overline{A}$?
  - *Primer*. Ali so povezane:
    - Vsaka konveksna podmnožica v $\mathbb{R}^n$.
    - Komplement končne množice v $\mathbb{R}^n$, n > 1.
    - Komplement števne množice v $\mathbb{R}^n$, n > 1.
  - *Primer*. Ali je $\mathbb{R} \approx \mathbb{R}^n$, n > 1?
  - Izrek. Izrek o vmesni vrednosti.
- 2. Povezanost s potmi
  - *Primer*. Kaj je varšavski lok (oz. lok Sierpinskega)?
  - **Definicija.** Kadar rečemo, da je X povezan s potmi?
  - **Trditev.** Zadostni pogoj za povezanost X.
    - *Opomba*. Ali velja implikacija v nasprotno smer?
- 3. Komponente